TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. liepos 16 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitų sąjunga – Bendrijos muitinės kodeksas – Reglamentas (EEB) Nr. 2913/92 – Prekių tikrinimas – Prašymas pakartotinai patikrinti muitinės deklaraciją – Tikrinimas išleidus prekes“

Byloje C-496/19

dėl *Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno* (Kampanijos regiono mokestinių ginčų komisija – Salerno atskirasis skyrius, Italija) 2017 m. rugsėjo 29 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. birželio 25 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Antonio Capaldo SpA

prieš

Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė L. S. Rossi, teisėjai J. Malenovský ir N. Wahl (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Bobek,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Antonio Capaldo SpA*, atstovaujamos advokatų P. Giordano ir R. Salzano, taip pat D. De Rosa,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* G. Albenzio,

– Europos Komisijos, atstovaujamos F. Clotuche-Duvieusart, M. Salyková ir C. Sjödin,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: italų.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307, toliau – Muitinės kodeksas), 78 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Antonio Capaldo SpA* ir *Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno* (Muitinių ir monopolijų agentūra – Salerno muitinės įstaiga, Italija) (toliau – muitinės įstaiga) ginčą dėl *Antonio Capaldo SpA* muitinės deklaracijų pakartotinio patikrinimo.

Teisinis pagrindas

3 Muitinės kodekso 62 straipsnyje numatyta:

„1. Rašytinės deklaracijos turi [būti] surašomos blankuose, atitinkančiuose tam skirtą oficialiai patvirtintą pavyzdinę formą. Jos turi būti pasirašytos ir jose turi būti pateikti visi duomenys, reikalingi nuostatoms, reglamentuojančioms muitinės procedūros, kuriai deklaruojamos prekės, atlikimo tvarką, taikyti.

2. Kartu su deklaracija turi būti pateikti visi dokumentai, reikalingi nuostatoms, reglamentuojančioms muitinės procedūros, kuriai deklaruojamos prekės, atlikimo tvarką, taikyti.“

4 Šio kodekso 65 straipsnyje nurodyta:

„Deklaranto prašymu jam gali būti leista padaryti vieną arba daugiau muitinės priimtos deklaracijos duomenų pakeitimų. Šie pakeitimai negali pakeisti tranzito deklaracijos tiek, kad ji galėtų būti taikoma ne toms prekėms, kurios pradžioje buvo joje nurodytos.

Tačiau jokių pakeitimų daryti neleidžiama, jeigu atitinkamo leidimo buvo paprašyta po to, kai muitinė:

a) pranešė deklarantui, kad ketina patikrinti prekes, arba

b) nustatė, kad tam tikri duomenys neteisingi, arba

c) išleido prekes.“

5 Minėto kodekso 78 straipsnyje nustatyta:

„1. Muitinė turi teisę savo iniciatyva arba deklaranto prašymu padaryti pakeitimus deklaracijoje [atlikti deklaracijos pakartotinį patikrinimą] po to, kai prekės jau išleistos.

2. Muitinė, norėdama po prekių išleidimo įsitikinti deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumu, turi teisę tikrinti prekybos dokumentus ir duomenis, susijusius su atitinkamų prekių importo arba eksporto operacijomis arba su paskesnėmis prekybos šiomis prekėmis operacijomis. Tokie patikrinimai gali būti atliekami deklaranto arba bet kurio kito asmens, tiesiogiai arba netiesiogiai per verslą susijusio su minėtomis operacijomis, arba dėl verslo turinčio minėtus dokumentus [ir duomenis], patalpose. Ši institucija taip pat turi teisę tikrinti ir prekes, jeigu jas vis dar įmanoma pateikti tikrinimui.

3. Jeigu pakartotinai patikrinus deklaraciją arba atlikus tikrinimą po prekių išleidimo, paaiškėja, kad atitinkamos muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančios nuostatos buvo taikomos remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, muitinė, remdamasi naujai surinkta informacija, laikydamasi nustatytų nuostatų, imasi priemonių, būtinų susidariusiai padėčiai sureguliuoti.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

6 2011 m. pareiškėja pagrindinėje byloje iš Kinijos importavo sodo pavėsines; vienų konstrukcija buvo iš geležies, kitų – iš aliuminio. Ji tas pavėsines deklaravo priskirdama jas prie tarifinio kodo 6306 12 00 00, kurį taikant atitinkamoms prekėms numatyta 12 % muito norma. Vėliau ji importavo pavėsines priskirdama jas prie to paties tarifinio kodo.

7 Vis dėlto po muitinės konsultavimo įmonės atlikto vidaus audito pareiškėja pagrindinėje byloje nurodė, kad šioms sodo pavėsinėms priskirtas tarifinis kodas buvo neteisingas. Jos teigimu, sodo pavėsinės, kurių konstrukcija iš geležies, turėjo būti priskirtos prie tarifinio kodo 7308 90 99 00, kuriam numatyta taikyti nulinę muito normą, o sodo pavėsinės, kurių konstrukcija iš aliuminio – prie tarifinio kodo 7610 90 99 00, kuriam numatyta taikyti 6 % muito normą.

8 Dėl šios priežasties pareiškėja pagrindinėje byloje pateikė muitinės įstaigai du prašymus, siekdama, pirma, pakartotinai patikrinti jos muitinės deklaracijas ir, antra, susigrąžinti sumas, kurių, kaip pati mano, ji neturėjo sumokėti kaip muitų ir pridėtinės vertės mokesčio, jei būtų buvęs pasirinktas jos siūlomas tarifinis kodas. Muitinės įstaiga šiuos prašymus atmetė.

9 Sprendimus atmesti minėtus prašymus pareiškėja pagrindinėje byloje apskundė *Commissione tributaria provinciale di Salerno* (Salerno provincijos mokestinių ginčų komisija, Italija). Šiame teisme muitinės įstaiga motyvavo minėtų prašymų atmetimą tuo, kad, pirma, ji neprivalėjo patenkinti jai pateikto prašymo dėl pakartotinio patikrinimo ir, antra, pasirinkta tarifinė pozicija yra teisinga. Dėl prašymo atlikti pakartotinį patikrinimą ji pabrėžė, kad tokios pačios importuojamos prekės buvo fiziškai patikrintos ir kad to neginčijo pareiškėjai pagrindinėje byloje atstovaujantis muitinės pareigūnas.

10 2015 m. vasario 25 d. sprendimu *Commissione tributaria provinciale di Salerno* (Salerno provincijos mokestinių ginčų komisija) atmetė jai pateiktą skundą iš esmės pakartodama muitinės įstaigos argumentus. Dėl šio sprendimo pareiškėja pagrindinėje byloje pateikė apeliacinį skundą *Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno* (Kampanijos regiono mokestinių ginčų komisija – Salerno atskirasis skyrius, Italija).

11 Be to, pareiškėja pagrindinėje byloje yra kitų dviejų atskirų ginčų, dėl kurių minėtame teisme taip pat pateiktas apeliacinis skundas, šalis. Taigi, pirma, ji pareiškė skundą dėl 2015 m. vasario 26 d. sprendimo, susijusio su panašia byla, kurioje *Commissione tributaria provinciale di Salerno* (Salerno provincijos mokestinių ginčų komisija) analogiškai atmetė jos prašymą. Antra, panašiu atveju muitinės įstaiga pateikė skundą dėl 2015 m. birželio 15 d. sprendimo, kuriuo pastarasis teismas, būdamas kitos sudėties, atvirkščiai, patenkino pareiškėjos pagrindinėje byloje skundą.

12 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė sujungti šias tris bylas, kad būtų priimtas vienas bendras sprendimas.

13 Šiomis aplinkybėmis *Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno* (Kampanijos regiono mokestinių ginčų komisija – Salerno atskirasis skyrius) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar tuo atveju, kai buvo atliktas importuojamų prekių fizinis patikrinimas, neleidžiama atlikti [Muitinės kodekso] 78 straipsnyje numatytos pakartotinio patikrinimo procedūros?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo

14 Italijos vyriausybė teigia, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą nepriimtinas. Pirma, ji tvirtina, kad pateiktas klausimas nėra svarbus priimant sprendimą pagrindinėse bylose. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klaidingai manė, kad muitinės įstaiga nepradėjo pakartotinio

patikrinimo procedūros. Iš tikrųjų ši muitinės įstaiga pradėjo šią procedūrą ir padarė pareiškėjai pagrindinėje byloje nepalankią išvadą, nes nemanė, kad prekių fizinis patikrinimas savaime neleidžia atlikti pateiktų deklaracijų pakartotinio patikrinimo.

15 Antra, Italijos vyriausybės teigimu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažeidė savo diskreciją, nes nesilaikė jam tenkančios pareigos pirmiausia patikrinti, ar muitinės įstaiga tinkamai pasinaudojo savo diskrecija per muitinės deklaracijų pakartotinio patikrinimo procedūrą.

16 Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją tik nagrinėjantis bylą nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes, turi įvertinti tai, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimu ar galiojimu. Darytina išvada, kad nacionalinių teismų pateiktiems klausimams taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinos tam, kad naudingai atsakytų į šiuos klausimus (2015 m. birželio 16 d. Sprendimo *Gauweiler ir kt.*, C-62/14, EU:C:2015:400, 24 ir 25 punktai; 2018 m. spalio 2 d. Sprendimo *Ministerio Fiscal*, C-207/16, EU:C:2018:788, 45 punktas ir 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Dobersberger*, C-16/18, EU:C:2019:1110, 18 ir 19 punktai).

17 Nagrinėjamu atveju pateiktas klausimas susijęs su kompetentingos nacionalinės muitinės priimtų sprendimų atitiktimi Muitinės kodekso 78 straipsniui. Tokiomis aplinkybėmis nėra akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku. Taigi Italijos vyriausybės pateikti prieštaravimai, kuriais iš esmės ginčijamos, pirma, paties prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytos faktinės aplinkybės, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, ir, antra, sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą teisėtumas, kurio Teisingumo Teismas taip pat neturi vertinti, nepaneigia prašymui priimti prejudicinį sprendimą taikomos svarbos prezumpcijos.

18 Taigi prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl prejudicinio klausimo

19 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Muitinės kodekso 78 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama atlikti galimą muitinės deklaracijos pakartotinį patikrinimą tuo atveju, kai anksčiau importuojant atitinkamą prekę buvo neginčijant atliktas jos fizinis patikrinimas, patvirtinantis šios prekės tarifinį klasifikavimą.

20 Pirma, reikia pabrėžti, kad Muitinės kodekso 78 straipsnio tekste nėra jokių apribojimų, susijusių su muitinės galimybe pakartotinai atlikti patikrinimą arba tikrinimą išleidus prekes, kaip tai suprantama pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis, ar su tuo, kad ji imasi priemonių, būtinų padėčiai sureguliuoti, kaip numatyta šio straipsnio 3 dalyje.

21 Antra, tiek Muitinės kodekso tikslas užtikrinti teisingą jame numatytų mokesčių taikymą, tiek specifinė šio kodekso 78 straipsnio paskirtis, t. y. priartinti muitinės procedūrą prie realios situacijos pataisant materialiąsias klaidas arba trūkumus ir taikytinos teisės aiškinimo klaidas, prieštarauja šio straipsnio aiškinimui, pagal kurį būtų galima bendrai drausti tai, kad muitinė pakartotinai atliktų muitinės deklaracijų patikrinimus arba kitus tikrinimus išleidus prekes, siekdama prireikus sureguliuoti padėtį (2015 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Veloserviss*, C-427/14, EU:C:2015:803, 26 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

22 Priešingai nei Muitinės kodekso 65 straipsnyje numatytas pakeitimas, kurį deklarantas atlieka vienašališkai prieš išleidžiant prekes, pakartotinis patikrinimas atliekamas po to, kai prekės jau išleistos, o tai pateisina tai, kad muitinė turi tam tikrą diskreciją nuspręsti, ar tikslinga atlikti prašomą pakartotinį patikrinimą, ar ne (šiuo klausimu žr. 2005 m. spalio 20 d. Sprendimo C-468/03, *Overland Footwear*, EU:C:2005:624, 66 punktą).

23 Vis dėlto negalima pamiršti, kad ši diskrecija yra ribota.

24 Visų pirma, pateikus prašymą atlikti pakartotinį patikrinimą, muitinė privalo išnagrinėti klausimą, ar šį pakartotinį patikrinimą reikia atlikti atsižvelgiant, be kita ko, į materialinę galimybę įvertinti šio prašymo pagrįstumą, o atlikusi tokį vertinimą muitinė motyvuotu sprendimu, kurį galima skųsti teismui, turi arba atmesti deklaranto prašymą, arba atlikti prašomą pakartotinį patikrinimą (šiuo klausimu žr. 2005 m. spalio 20 d. Sprendimo *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 46–52 punktus).

25 Be to, jeigu įvertinus paaiškėja, kad atitinkamos muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančios nuostatos buvo taikytos remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, pagal Muitinės kodekso 78 straipsnio 3 dalį muitinė, atsižvelgdama į naują turimą informaciją, turi imtis priemonių, būtinų susidariusiai padėčiai sureguliuoti (2015 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Veloserviss*, C-427/14, EU:C:2015:803, 24 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

26 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad šio 78 straipsnio 3 dalies formuluotė „neteisinga arba neišsami informacija“ turi būti aiškinama kaip apimanti materialiąsias klaidas arba trūkumus, taip pat taikytinos teisės aiškinimo klaidas (2005 m. spalio 20 d. Sprendimo *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 63 punktas ir 2019 m. liepos 10 d. Sprendimo *CEVA Freight Holland*, C-249/18, EU:C:2019:587, 32 punktas). Todėl muitinė negali atmesti prašymo dėl pakartotinio patikrinimo remdamasi vien tuo, kad importuotojas, nepažeisdamas Muitinės kodekso 78 straipsnio dalyko, neginčijo išankstinio patikrinimo.

27 Galiausiai, jei deklaranto sumokėta importo muito suma viršija tą, kuri buvo teisiškai privaloma sumokėti muito mokėjimo momentu, susidariusiai padėčiai sureguliuoti būtinos priemonės yra tik permokos grąžinimas (2005 m. spalio 20 d. Sprendimo *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 53 punktas).

28 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad fizinis importuojamų prekių patikrinimas savaime negali būti kliūtis pradėti Muitinės kodekso 78 straipsnyje numatytą muitinės deklaracijos pakartotinio patikrinimo procedūrą.

29 Į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Muitinės kodekso 78 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiama pradėti muitinės deklaracijos pakartotinio patikrinimo procedūros, net jei anksčiau buvo neginčijant atliktas atitinkamos importuojamos prekės fizinis patikrinimas, patvirtinantis šios prekės tarifinį klasifikavimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

30 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 78 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiama pradėti muitinės deklaracijos pakartotinio patikrinimo procedūros, net jei anksčiau buvo neginčijant atliktas atitinkamos importuojamos prekės fizinis patikrinimas, patvirtinantis šios prekės tarifinį klasifikavimą.

Parašai.